

HANDBLAGET

EXTRA!

Extra 2006

Hemslöjdsföreningen Sörmland

Korgar från när och fjärran

Utställning på Gripes Modellteatermuseum & Barnkulturcentrum i Nyköping 21 oktober – 18 november

Du hittar den i nästan alla kulturer, över hela världen, i alla tider. Den finns i en mängd olika former, av de mest skilda material, för alla möjliga ändamål. Korgen – ett av de mest ursprungliga hjälpmedlen för transport och förvaring som människan känner till. Det innebär att korgmakeriet är ett av världens äldsta hantverk. Ja redan under stenåldern tillverkades korgar.

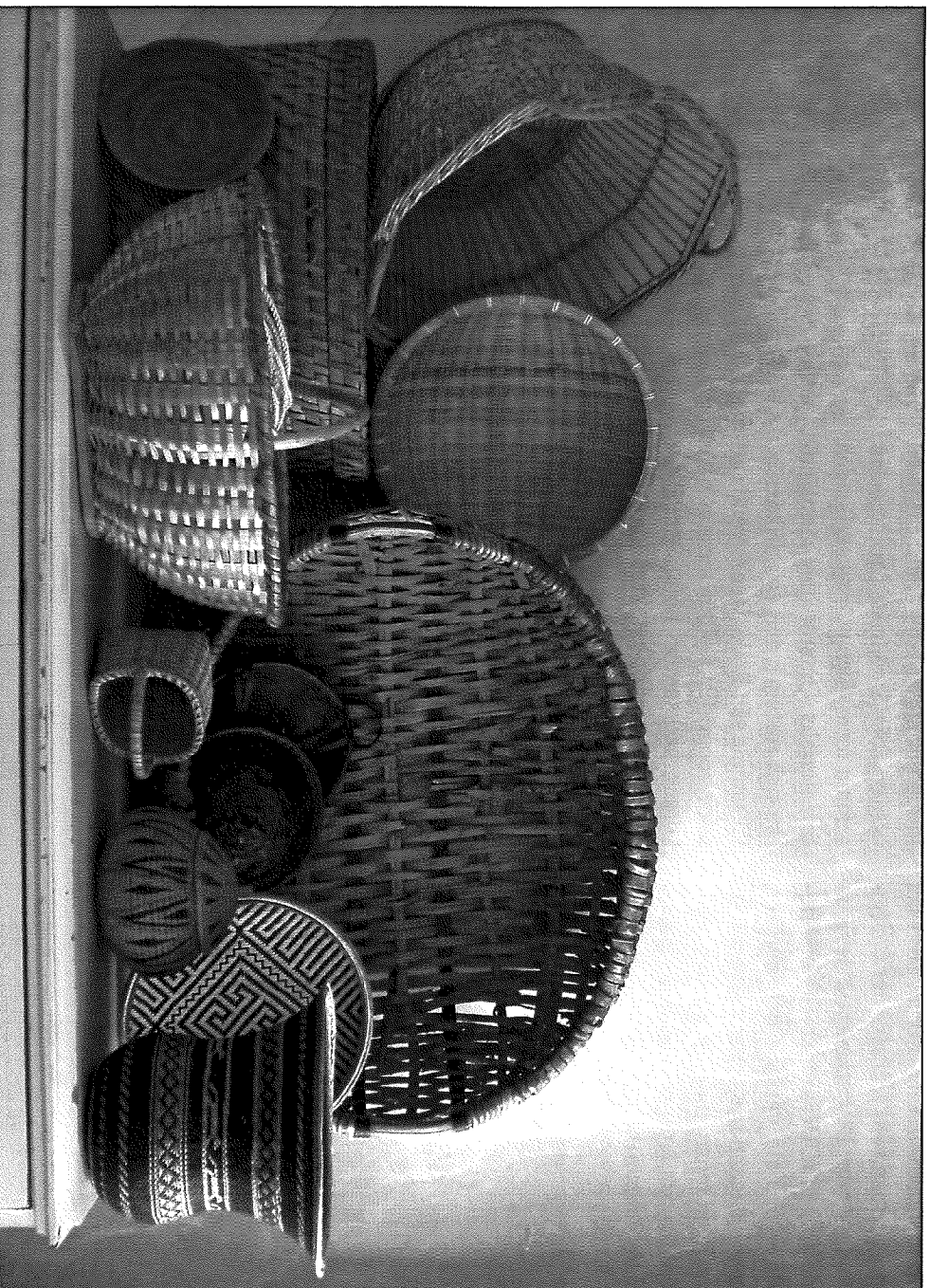
Materialen varierar beroende på lokal tillgång men teknikerna är i stort sett desamma världen över. Det gör att korgar kan vara både är lika och olika på samma gång.

Korgen är gränslös. Den är en stark symbol för att vi människor, var vi än befinner oss på jorden, i stort sett har samma behov.

I utställningen på Gripes Modellteatermuseum & Barnkulturcentrum visas en utställning med korgar från

när och fjärran i tid och rum. Här blandas korgar från många platser i världen, både nya och gamla. Det finns korgar från alla världens kontinenter. Ett fyrtiotal länder är representerade. Funktionerna varierar och här finns en mängd olika korgar för olika situationer och behov.

I utställningen visas också korgmakeriet som det levande hantverk det fortfarande är, med prov på olika material och tillverkningsmetoder.

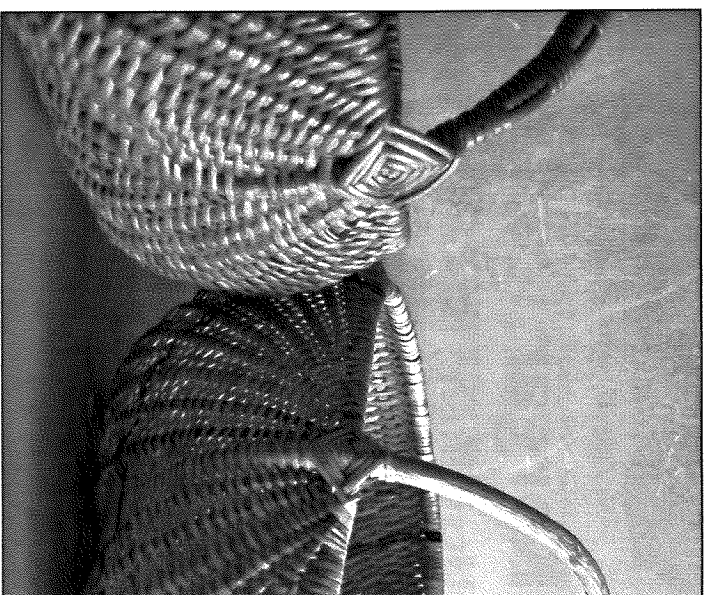
Korgar från Sverige tillsammans med korgar från olika kontinenter. Foto Pontus Carlwitz
HANDLAGET NR 22006 HEMSLÖJDSFÖRENINGEN SÖRMLAND

Med korgen in i 2000-talet

Korgtillverkning, ett av världens äldsta hantverk, har inte spelat ut sin roll. Visst har korgens roll förändrats över tiden. Från att ha varit lika självklar som dagens plast- eller papperskassar har den fått en något mer tillbakadragen och exklusiv plats i det dagliga livet. Men, tänk efter! I de flesta hem finns tvättkorgar, papperskorgar, brödkorgar, svampkorgar, vedkorgar, trädgårdskorgar, för att bara nämna några. Varje gång vi går och handlar möts vi också av högar med shoppingkorgar, visserligen i plast, men med den traditionella korgens självklara form, flätmönster och luffhåll. Shoppingvagnen är inte heller något annat än en korg på hjul.

Både lika och olika

Korgar har stor variationsrikedom i form, funktion och material. Trots det pratar man rent tekniskt om två huvudgrupper: De bundna och de flätade korgarna. Dessa tekniker är spridda över hela världen och mycket, mycket gamla. Korgar tillverkades troligen redan under den tidiga stenåldern och tydliga fynd från den senare delen av epoken styrker detta.

Ovan: En sömländsk granrotskorg (t v), tillverkad av Erna-Lill Lindén och en korg från Sydafrika tillverkad i rotting. Korgarnas form är nästan identisk. Foto Helena Åberg

Nedan t v: Korgar från Sydafrika. Den främre är en Olkorg, tänkt att förvara vätska i. Foto Pontus Carlweitz

Nedan: Bajfunke Adedoyin, ledamot i Hemsjödsföreningens styrelse, lägger sista handen vid sin korg vid en pilkorgskurs på Nynäs. Foto H Åberg

HANDLAGET NR 272006
HEMSJÖDSFÖRENINGEN SÖRMLAND

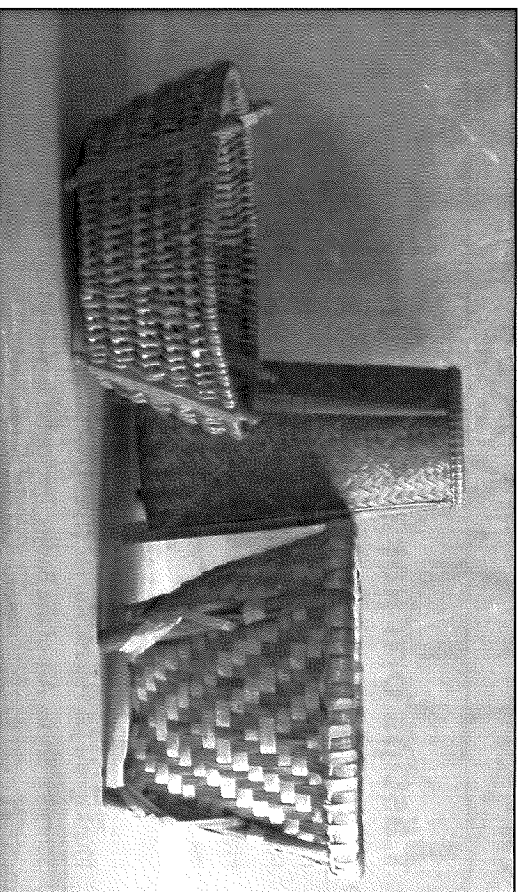

Korgar som hjälp till självhjälp

Det behövs inte någon stor verktygsuppsättning för att tillverka korgar. Vad som behövs är en stor portion kunskap om materialet och tekniken som ska användas.

Under 1800-talet och det tidiga 1900-talet kunde korgtillverkning vara en viktig binäring och ett sätt för människor med funktionshinder eller ålderskrämpor att förtjäna sitt levebröd. Det finns fortfarande relativt många korgslöjdare i Sverige. Men den roll tillverkningen hade som binäring har minskat betydligt. Däremot spelar korgmakeriet fortfarande en viktig roll i andra delar av världen. I många bistandsprojekt är korgtillverkning en viktig hjälp till självhjälp. Ett sådant projekt är ZASP (Zambian Agricultural Small Scale Project) som stöder små jordbrukskooperativ i Zambia. Dessa tillverkar bland annat korgar som saluförs i Sverige som rättvisemärkta.

Ett annat exempel är Burkina Faso Boutique i Stockholm. Här säljs konst och hantverk, däribland olika slags korgar, från Burkina Faso och andra Västafrikanska länder. Grundtanken är att skapa en handel baserad på rättvisa villkor, genom att köpa varorna direkt från lokala hantverkare och konstnärer.

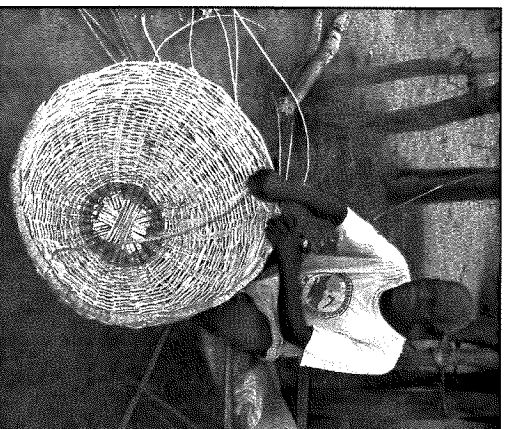

Att slöjda för sitt välmående

Om slöjden har minskat i betydelse rent näringsmässigt har den kunskapsförmedlande funktionen, till människor som vill slöjda för sitt välbefinnande, blivit allt viktigare. Att slöjda är god friskvård och inte minst korgslöjden representerar detta. Många finner glädje i att skapa ett stycke kultur av naturens material. Samtidigt blir kursverksamheten för de yrkesverksamma korgslöjdarna en viktig del av deras näring.

Intresset för korgslöjd och korgar är stort, så visst finns det mycket som talar för att korgen kommer att hänga med även under detta årtusende.

Helena Åberg

Ovan Korgtillverkning i en by i Burkina Faso. Foto Jenny Andersson

T v Inga-Nita Eriksson flätar västslöjd vid en kurs i Strängnäs. Foto H Åberg

Till vänster kopia av en Sömländsk spolkorg tillverkad av Erna-Lill Lindén, i mitten en riskorg från Malaysia och till höger en diu från Nepal. Foto Helena Åberg

Fakta om utställningen Korgar från När och Fjärran

I utställningen visas cirka hundra femtio korgar från ett fyrtiotal olika länder. Drygt tjugio svenska slöjdare finns representerade av dem kommer knappt hälften från Sörmland.

Ett stort tack till alla som lånat ut sina korgar och ett speciellt tack till Jonas Hasselrot i Södertälje som generöst bjudit på sin kunskap och lånat ut många korgar från sin svenska och asiatiska korgsamling.

Utställningen har gestaltats av Hanna Arnesson, ettett.

Texter Pontus Carlweitz och Helena Åberg

Producent, Hemsjösföreningen Sörmland och Gripes Modelleteatermuseum & Barnkulturcentrum
Kontaktpersoner för Hemsjödsföreningen är Helena Åberg
0155-26 15 07,
helena.berg@hemsjoid.org

För Gripes Modelleteatermuseum & Barnkulturcentrum, Karin Fichtelius
0155- 24 89 08
karin.fichtelius@nykoping.se eller
Lisbeth Sommarström
0155- 24 89 07
lisbeth.sommarstrom@nykoping.se

Lästips om korgar

Hasselrot Jonas, Korgar- tradition och teknik (1997)

Hemslöjd Västra Götaland, Trädgårdskorgen

Hemslöjden i Malmöhus län, Korgpil och pilkorg i Skåne

Hemslöjdskonsulenterna i Kalmar län, Korgar- en sammanställning av korgmodeller och korgtekniker i Sydsvenske

Lonning, Kari, The Art of Basketry

Madsen Steen H, Flet med pil (1984)

Munksgård Jan Henrik, Kurver (1980)

Sentance Bryan, Art of the Basket: Traditional Basketry from Around the World (2001)

Stiftelsen Afroart, Afroarts korgar

Tidskriften Västerbotten, Rotkorgar, 4/83

Kurser i korgslöjd

www.hemslöjd.org/sormland

www.saterglantan.se

www.hemslöjden.org

Välkommen som medlem

Du får Handlaget direkt i brevlådan.

Du kan delta i våra kurser med rabatt.

Du får dela gratis i ett slöjdcafé.

Du får rabatt på tidskriften Hemslöjden.

Besök även vår hemsida –

www.hemslöjd.org/sormland

Enskild medlem 175:-

tillkommande familjemedlem 100:-

ungdom (13-25 år) 100:-

Postgiro 175059-5,

Hemslöjdsföreningen Sörmland.

Ange namn/adress/tel/medlem 2006

Hemslöjdsföreningen Sörmland

Box 57, 611 10 Nyköping

www.hemslöjd.org/sormland

KALENDARIUM

hösten 2006

UTSTÄLLNINGAR

Korgar från När och Fjärran

21 oktober – 18 november

Gripes modellteatermuseum & Barnkulturcentrum Nyköping

Adress Prästgatan 12 (bakom Culturum)

Här visas ett urval från sommarens utställning Den Gränslösa korgen på Nynäs samt en del nyttillkommet material.

Vernissage Lördag 21 oktober kl. 14 med

guidade visningar.

Samarrangemang mellan Gripes Modell-

teatermuseum & Barnkulturcentrum

Krona och Krans. Smycka till fest och bröllop

Stadsbiblioteket, Eskilstuna

1 december - 31 januari

Vernissage 1 december, kl 15-17

Arr: Sveriges hemslöjdskonsulenter i

samarbete med Eskilstuna Stadsbibliotek

SLÖJDCAFÉER

Drop-in från 7 år

Kostnad: 50:- (vuxna fr 26 år)

Stickning

Ta med stickningen och låt del inspireras. Vi visar olika uppläggningar, exempel på intarsastickning, tvåändsstickning och mycket annat.

Nyköping

Pelles Lusthus

28 oktober, kl 11-14

Julslöjd

Vi smyckar till årets största fest och gör egna julpyrdnader

Eskilstuna

Stadsbiblioteket

6 dec, kl 17-20

Nyköping

Pelles Lusthus

25 nov, kl 11-14

Katrineholm Strängnäs

Ängeln

29 nov, kl 17-20

Kulturhuset Muteum

12 dec, kl 17-20

KURSER

Hastkorgar, 8 lektioner

Tillverka korgar med träbotten. Fläta med ris, sty, snöre eller tygremor.

Lärare: Annika Eriksson

Tid: 18/11

Plats: Nynäs slott, Tystberga

Pris: 500:- / Medlem 400:-, Ungdom 300:-

Anmälan – senast

1 november till Hemslöjdskonsulent

Helena Åberg, tel 0155-26 15 07,

0709-46 15 26.

helena.berg@hemslöjd.org/sormland

PROGRAM I SAMBAND MED KORGAR FRÅN NÄR OCH FJÄRRAN

Tillsammanskorgar

18 november 13-16 på Gripes modell-

teatermuseum i Nyköping

Tiverka enkla hastkorgar vuxna och barn

tillsammans

Kostnad 30 KRONOR

Samarrangemang med Gripes modellteatermuseum